

بنام خدا

شیوه‌نامه‌ی اجرایی دوره‌های دستیاری تخصصی دامپزشکی (دکترای تخصصی) دانشگاه شهید چمران اهواز

مقدمه:

به منظور تعیین ضوابط اجرایی دوره‌های دستیاری تخصصی دامپزشکی دانشگاه شهید چمران، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه با توجه به آیین‌نامه‌های موجود دوره‌های دستیاری تخصصی دامپزشکی (آیین‌نامه‌ی مصوب مورخ ۶۵/۳/۲۲ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی) شیوه‌نامه‌ی اجرایی دوره‌های دستیاری تخصصی رشته‌های دامپزشکی (دکترای تخصصی) را به شرح زیر تصویب نمود.

الف: ضوابط کلی دوره

ماده ۱: تحصیل در دوره روزانه‌ی دستیاری رشته‌های دامپزشکی (دکترای تخصصی) دانشگاه شهید چمران اهواز تمام وقت است و پذیرفته‌شدگان موظف هستند طبق برنامه‌ی آموزشی و پژوهشی ارائه شده از طرف گروه آموزشی و یا دانشکده، در گروه و یا دانشکده حضور فعال داشته باشند.

ماده ۲: دانشجویان معرفی شده توسط سازمان سنجش به صورت نیمه متمرکز گزینش، در صورتی که هنگام ثبت نام حد نصاب آزمون‌های زبان انگلیسی (حداقل نصاب قابل قبول آزمون‌های TOEFL, MSRT(MCHE), TOLIMO, IELTS, IBT, TOEFL و آزمون‌های زبان عمومی دانشگاه‌های جامع کشور به ترتیب ۵۰، ۴۶۰، ۶۰، ۵/۵، ۴۶۰ و ۵۰ می‌باشد) را ارائه ننمایند، لازم است حداکثر تا پایان نیمسال سوم نسبت به ارائه مدرک فوق اقدام نمایند، در غیر این صورت مجوز شرکت در آزمون جامع و دفاع از موضوع پایان‌نامه‌ی ایشان صادر نخواهد گردید.

تبصره ۱: در شرایط خاص، چنانچه دانشجویی نتواند حد نصاب نمره‌ی زبان یکی از آزمون‌ها را کسب نماید، می‌تواند با کسب حداقل ۸۰ درصد نمره‌ی مربوط و سپردن تعهد ارائه نمره‌ی قبولی در مدت تعیین شده از سوی مدیریت تحصیلات تکمیلی، در آزمون جامع شرکت کند. صدور مجوز شرکت در آزمون جامع دوم (در صورت رد دانشجو در آزمون اول) منوط به ارائه نمره‌ی قبولی در آزمون زبان است.

تبصره ۲: در صورتی که دانشجو تا پایان نیمسال ششم موفق به کسب نمره قابل قبول در آزمون‌های زبان انگلیسی نگردد، به وی حداکثر یک نیمسال فرصت داده می‌شود تا نسبت به ارائه‌ی مدرک فوق اقدام نماید، در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌گردد.

ماده ۳: طول دوره‌های فوق حداقل ۷ و حداکثر ۹ نیمسال است و در صورت لزوم با درخواست دانشجو، تأیید استاد راهنما، شورا‌های گروه، تحصیلات تکمیلی دانشکده و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تا ۱۰ نیمسال و در صورت نیاز با درخواست دانشجو، تأیید استاد راهنما، شورا‌های گروه، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و کمیسیون موارد خاص دانشگاه تا ۱۱ نیمسال قابل تمدید خواهد بود که نیمسال یازدهم به بعد به شرط پرداخت شهریه قابل تمدید می‌باشد.

تبصره ۱: در صورتی که دانشجو بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا به دلیل بروز مشکلات غیرقابل پیش بینی در نیمسال یازدهم موفق به اتمام تحصیل خود نشود، به درخواست دانشجو و تأیید استاد راهنما و موافقت شورای گروه، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و کمیسیون موارد خاص استان، وضعیت پیشرفت تحصیلی دانشجو مورد ارزیابی قرار گرفته و در صورت صلاحدید، نیمسال دوازدهم نیز به شرط پرداخت شهریه برابر مقررات، به عنوان آخرین فرصت برای فراغت از تحصیل تمدید گردد.

تبصره ۲: دانشجو پس از ثبت نام در نیمسال هفتم و با احراز سایر شرایط لازم، می‌تواند در این نیمسال از رساله‌ی خود دفاع کند.

ماده ۴: تغییر رشته، انتقال و میهمانی در دوره‌های دستیاری رشته‌های دامپزشکی (دکترای تخصصی) امکان پذیر نیست.

ماده ۵: انصراف از تحصیل در دوره‌های دکترا با درخواست دانشجو امکان پذیر است ولی حداکثر تا یک ماه پس از تسلیم درخواست قابل پس گرفتن است.

تبصره: دانشجوی منصرف موظف است به تعهداتی که سپرده است، عمل نماید.

ماده ۶: در شرایط خاص حذف نیمسال با درخواست دانشجو و تصویب شورای گروه، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان پذیر است اما جزء حداکثر سنوات مجاز محسوب نشدن آن نیمسال، منوط به تصویب کمیسیون موارد خاص دانشگاه است.

ماده ۷- دانشجو می‌تواند حداکثر یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید که نیمسال فوق جزء حداکثر مدت مجاز تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره: در صورتی که دانشجو بدون کسب موافقت دانشگاه حتی برای یک نیمسال ترک تحصیل نماید، از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ب: ضوابط مرحله‌ی آموزشی

ماده ۸: مجموع واحدهای دوره‌ی دستیاری رشته‌های دامپزشکی (دکترای تخصصی) حداقل ۶۰ واحد است که ۱۲ تا ۱۶ واحد آن مربوط به تدوین پایان نامه است.

ماده ۹: تعداد واحدهای درسی هر نیمسال حداقل ۱۰ و حداکثر ۱۴ واحد است و با نظر شوراهای گروه و تحصیلات تکمیلی دانشکده و بر اساس برنامه‌ی درسی مصوب هر رشته انتخاب خواهند گردید.

تبصره ۱: نیمسال آخر مرحله آموزشی از شرط اخذ حداقل واحد معاف است.

تبصره ۲: حذف اضطراری یا تکدرس در دوره‌های فوق امکان پذیر نیست.

ماده ۱۰: حداقل نمره قبولی هر درس ۱۲ از ۲۰ و معدل قابل قبول در مجموع دروس مرحله‌ی آموزشی ۱۴ از ۲۰ است. در صورتی که معدل دروس مرحله‌ی آموزشی کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو مجاز خواهد بود جهت جبران معدل، حداکثر در یک نیمسال با نظر استاد راهنما و تایید شوراهای گروه و تحصیلات تکمیلی دانشکده درس یا دروسی از دروس مصوب دوره را بگذراند.

تبصره: در صورت ضرورت، صرفاً تکرار درس یا دروس مصوب دارای نمره‌ی کمتر از ۱۴ امکان پذیر است.

ماده ۱۱: مدرسان دروس این دوره‌ها باید حداقل سه سال از تاریخ اخذ مدرک دکترای آن‌ها در رشته مرتبط گذشته باشد و نیز حداقل سه سال سابقه‌ی تدریس در دوره‌های دکترای حرفه‌ای و یا کارشناسی ارشد را پس از اخذ مدرک دکتری داشته باشند.

ماده ۱۲: آزمون جامع مورد تخصصی: پس از اتمام دوره‌ی آموزشی (به تأیید معاون آموزشی دانشکده) و قبولی در آزمون‌های معتبر زبان انگلیسی، دانشجو موظف به شرکت در آزمون جامع خواهد بود.

تبصره: پس از اتمام واحدهای دوره‌ی آموزشی، دانشجو موظف است در اولین نیمسال نسبت به انتخاب واحد "آمادگی آزمون جامع" اقدام و با هماهنگی گروه آموزشی در آزمون جامع شرکت نماید. انتخاب مجدد واحد آمادگی آزمون جامع صرفاً برای دانشجویانی مجاز خواهد بود که در نوبت اول آزمون جامع مردود شده‌اند. در صورتی که گروه آموزشی به دلایلی نتواند آزمون جامع را در نیمسال مورد نظر دانشجو برگزار کند، دانشجو می‌تواند بار دیگر واحد آمادگی آزمون جامع را انتخاب نماید.

الف) درخواست کتبی دانشجو پس از تایید استاد راهنما به سرپرست دوره تخصصی و سپس به مدیر گروه ارائه می‌گردد.

ب) موضوع در جلسه‌ی گروه طرح می‌شود، و ۴ نفر متخصص مرتبط که دست کم سه سال از تاریخ اخذ مدرک دکترای آن‌ها گذشته باشد، به معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده پیشنهاد می‌گردند. یک نفر از منتخبان با مرتبه حداقل دانشیار می‌تواند خارج از مؤسسه باشد.

ج) موضوع در جلسه‌ی تحصیلات تکمیلی دانشکده طرح می‌گردد و ۳ نفر از منتخبین گروه تأیید می‌شوند.

د) آزمون جامع سالیانه دوبار به فاصله ۶ ماه برگزار می‌شود. تاریخ دقیق برگزاری آزمون جامع به وسیله‌ی معاون پژوهشی - تحصیلات تکمیلی دانشکده با هماهنگی مدیر گروه مربوطه و سرپرست دوره تخصصی تعیین و به اطلاع داوطلب یا داوطلبان رسانده می‌شود.

و) سوالات آزمون جامع توسط برگزارکنندگان دوره تخصصی به وسیله‌ی سرپرست دوره جمع‌آوری می‌گردد.

تبصره: لازم است سوال‌ها از درس‌های دوره و متناسب با ارزش آن درس‌ها طرح شوند.

ه) آزمون جامع با حضور آزمون‌گیرندگان (حداقل دو نفر از ممتحنین، در مرحله‌ی کتبی و سه نفر از آزمون‌گیرندگان در مرحله‌ی شفاهی)، مدیر گروه یا نماینده‌ی وی، ناظر تحصیلات تکمیلی دانشگاه و نماینده گروه دامپزشکی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسمی خواهد بود و مسئولیت اجرایی آزمون نیز بر عهده - ی مدیر گروه یا سرپرست دوره خواهد بود.

تبصره: گروه آموزشی موظف است حداقل سه هفته قبل از برگزاری آزمون جامع، مجوز شرکت دانشجو در آزمون را از مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه دریافت نماید.

ی) در صورتی که دانشجو موفق به اخذ حداقل نمره ۱۴ بر مبنای ۲۰ از آزمون کتبی گردد، حداکثر تا یک هفته پس از تاریخی که توسط سرپرست دوره اعلام می‌گردد بعد از آزمون کتبی از وی آزمون عملی و شفاهی (مصاحبه) نیز گرفته می‌شود. نمره نهایی آزمون جامع با اعمال ضریب ۲ به آزمون‌های کتبی و ضریب ۱ به آزمون‌های عملی و شفاهی محاسبه می‌گردد که اگر دانشجو حداقل نمره ۱۴ از ۲۰ را کسب نماید، قبول است.

ماده ۱۳: چنانچه دانشجو موفق به کسب حد نصاب لازم در اولین آزمون جامع نگردد، مجاز به شرکت در حداکثر دو آزمون جامع بعدی است و در صورت عدم کسب حد نصاب لازم از سه آزمون جامع از ادامه تحصیل وی جلوگیری می‌شود.

تبصره: غیبت موجه در آزمون جامع (به تشخیص گروه مربوطه و شورای دانشکده) جزء حداکثر نوبت مجاز محسوب نمی‌شود.

ج-۱- ضوابط تصویب پایان نامه

ماده ۱۴: لازم است، دانشجو حداکثر تا پایان نیمسال دوم تحصیلات خود، نسبت به انتخاب استاد راهنما اقدام نماید و موظف است تا پایان نیمسال سوم موضوع پایان نامه‌ی خود را با هماهنگی استاد راهنما تعیین و مراحل تصویب در دانشکده را طی نماید.

تبصره ۱: در صورت ضرورت استفاده از اساتید سایر موسسات آموزشی و یا پژوهشی به عنوان راهنما و مشاور در پایان‌نامه، لازم است مجوز گروه، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه گرفته شود.

تبصره ۲: هیچ یک از بستگان درجه یک (پدر، مادر، فرزند، برادر، خواهر و همسر) دانشجوی دکتری نمی‌توانند راهنمایی، مشاوره و یا داوری رساله‌ی او را به عهده گیرند.

ماده ۱۵: استاد راهنمای اول باید از دوره تخصصی مربوط انتخاب شود و حداقل سه سال از تاریخ اخذ مدرک دکترایش گذشته و حداقل دو پایان‌نامه‌ی کارشناسی‌ارشد یا دکترای حرفه‌ای دفاع شده و نیز سابقه تدریس در دوره‌های مربوطه را داشته باشد.

تبصره ۱: در صورت لزوم به پیشنهاد استاد راهنما، مسئولیت راهنمایی پایان‌نامه‌ی دانشجو را دو استاد راهنما به طور مشترک عهده دار می‌شوند. در صورت لزوم استفاده از استاد راهنمای دوم از مؤسسات دانشگاهی به شرط داشتن سایر شرایط مندرج در ماده ۱۵ می‌تواند از اساتید رشته‌های غیرمرتبط نیز باشد. در صورت استفاده از استاد راهنمای دوم از مؤسسات پژوهشی و پژوهشکده‌ها شرط سابقه تدریس و راهنمایی ۲ پایان‌نامه دکتری حرفه‌ای یا کارشناسی‌ارشد الزامی نیست.

تبصره ۲: در صورت نیاز به پیشنهاد استاد راهنما می‌توان حداکثر یک یا دو استاد مشاور را که مدرک دکتری داشته باشند، برای هدایت دانشجو تعیین کرد. در صورتیکه الزاماً دو استاد مشاور برای رساله انتخاب شود، امتیاز مورد نظر و واحد آن به تساوی بین آنها تقسیم می‌گردد.

ماده ۱۶: طرح پیشنهادی پایان نامه پس از **قبولی در آزمون های جامع و زبان** و پس از تصویب نهایی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه **قابل اجرا** خواهد بود. حداقل مدت زمان فاصله تصویب پروپوزال در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و زمان دفاع از پایان نامه ۶ ماه می باشد.

ماده ۱۷: گردش کار موضوع پایان نامه در گروه به شرح زیر است:

الف) طرح اولیه ی موضوع در دوره تخصصی و تصویب کلیات و ارسال آن به مدیر گروه

ب) طرح اولیه ی موضوع در شورای گروه و **انتخاب ۳ داور مرتبط** با موضوع از داخل یا خارج از موسسه.

ج) **ارسال طرح پیشنهادی** برای داوران انتخاب شده و **برگزاری جلسه ی دفاع** از پایان نامه در حضور اعضا (سه داور منتخب، استادان راهنما و مشاور) و **نماینده ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه** با مسئولیت **اجرایی مدیر گروه یا نماینده ی وی**

ه) در صورت تأیید حداقل **دو نفر از داوران با کلیات موضوع پیشنهادی** پایان نامه، اصلاحات پیشنهادی داوران **صورت جلسه** و موضوع پروپوزال پیشنهادی اصلاح شده توسط مدیر گروه به معاون پژوهشی جهت تصویب به معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده ارسال می گردد. موضوع در جلسه مطرح و در صورت رعایت ضوابط و مقررات مربوطه تصویب و به مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می گردد.

ج-۲- مراحل دفاع از پایان نامه

ماده ۱۸: دفاع از **پایان نامه**، به درخواست دانشجو و تأیید استاد راهنما مبنی بر تکمیل مراحل پژوهشی و نگارشی پایان نامه و ارائه مستندات مربوطه (۱- ارائه پذیرش یا چاپ حداقل یک مقاله مستخرج از پایان نامه، در شیوه ی پژوهش محور در مجلات علمی-پژوهشی دارای نمایه ی ISC مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا دارای نمایه معتبر بین المللی ISI و در لیست مجلات بی اعتبار وزارت و دانشگاه نیز نباشد. ۲- پایان نامه ی تایپ شده ۳- تأیید کتبی استاد یا استادان راهنما و مشاور مبنی بر اجرای کامل پایان نامه و قابل دفاع بودن آن ۴- تأیید دستگاه سفارش دهنده ی پژوهش محور)

الف) طرح موضوع در جلسه ی گروه، تأیید مستندات لازم و انتخاب حداقل ۵ نفر متخصص (۳ نفر از داخل مؤسسه و ۲ نفر خارج از مؤسسه) جهت داوری با درجه ی استادیاری و بالاتر که حداقل ۳ سال سابقه تدریس در مرتبه استادیاری در مقطع کارشناسی ارشد یا دکتری حرفه ای را داشته باشند.

ب) طرح موضوع در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و انتخاب ۴ نفر از متخصصین که لازم است حداقل یک نفر از ایشان دانشیار از خارج از مؤسسه باشد.

ج) برگزاری دفاع در حضور استادان راهنما و مشاور، داوران، ناظر تحصیلات تکمیلی دانشگاه و با مسئولیت اجرایی مدیر گروه یا نماینده وی.

تبصره: جلسه‌ی دفاع با حضور حداقل یکی از اساتید راهنما، سه نفر از داوران، ناظر تحصیلات تکمیلی دانشگاه و مدیر گروه یا نماینده‌ی او رسمیت می‌یابد.

د) ارزیابی پایان نامه بر اساس کیفیت علمی پژوهشی، میزان نوآوری، چگونگی دفاع، نحوه‌ی نگارش و غیره براساس فرم و دستور العمل پیوست صورت می‌پذیرد و به صورت قبول (درجه‌های عالی = ۲۰-۱۹، بسیار خوب = ۱۸-۱۷/۹۹ و خوب = ۱۶-۱۷/۹۹) و غیر قابل قبول (کمتر از ۱۶) ارزیابی و صورت جلسه می‌گردد.

ه) در صورتی که پایان نامه غیر قابل قبول ارزیابی گردد، دانشجو موظف است ظرف حداکثر ۶ ماه، به شرط آن که سنوات ایشان از مدت مجاز تجاوز ننماید، به دفاع مجدد از پایان نامه بپردازد.

و) در صورت غیر قابل قبول ارزیابی شدن پایان نامه در دفاع مجدد، دانشجو از تحصیل در آن رشته محروم می‌گردد.

ماده ۱۹: نحوه‌ی نگارش و صحافی پایان نامه باید مانند ضمیمه‌ی پیوست باشد. در صورتی که پایان نامه مانند ضمیمه‌ی پیوست تنظیم نشده باشد، لازم است اصلاح گردد.

ماده ۲۰: دانشجو پس از گذراندن موفق مراحل آموزشی و پژوهشی و کسب درجه‌ی قبولی از پایان نامه، دانش‌آموخته‌ی دوره‌های دستیاری تخصصی دامپزشکی شناخته می‌شود و لازم است ظرف حداکثر سه ماه نسبت به اصلاح موارد درج شده در صورت جلسه‌ی دفاع و انجام مراحل تسویه حساب اقدام نماید. در صورت تخلف موضوع جهت تصمیم‌گیری به تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارجاع می‌شود.

ماده ۲۱: در موارد زیر دانشجو از ادامه‌ی تحصیل در دوره‌های دستیاری تخصصی دامپزشکی محروم خواهد شد:

الف) میانگین کل نمرات مرحله‌ی آموزشی (با رعایت ماده‌ی ۱۰) کمتر از ۱۴ شود.

ب) صلاحیت علمی دانشجو پس از سه بار آزمون جامع احراز نشود.

ج) پایان نامه دانشجو (با رعایت بند و ماده ۱۸) غیر قابل قبول ارزیابی شود.

د) مدت مجاز تحصیلی دانشجو به پایان برسد.

ه) ترک تحصیل دانشجو که به تایید گروه، دانشکده و دانشگاه رسیده باشد.

تبصره: در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در دوره‌های دستیاری تخصصی دامپزشکی، طبق ضوابط دانشگاه، تسویه حساب دانشجو (اعم از روزانه، شبانه و پردیس) و عودت مدارک ثبت-نامی و تحویل گواهی کارنامه‌ی تحصیلی منوط به پرداخت شهریه مربوطه می‌باشد.

این شیوه‌نامه در ۲۱ ماده و ۱۹ تبصره در جلسه ۳۲۸ مورخ ۱۲/۷/۹۴ به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران رسید و از تاریخ تصویب برای کلیه دانشجویان دوره‌های دستیاری تخصصی دامپزشکی (دکترای تخصصی) دانشگاه لازم‌الاجرا خواهد بود.